

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-365

29.4.2024

If Skadeforsikring NUF

Motorvogn

Skade på bremseledning og hydraulikkpumpe – plutselig ytre?

Sikrede kjørte hjem fra en dugnadsjobb da varsellampen på traktoren plutselig begynte å lyse. Traktoren hadde gått tom for hydraulikkolje, og sikrede oppdaget at en bremseslange på hengeren var revet av og at det var skade på hydraulikkpumpen. Sikrede meldte skaden til foretaket. Foretaket avsto kravet med den begrunnelse at det ikke var tegn til at skaden skyldtes en ytre hendelse, og viste til at slangen hadde blitt svekket over tid og derfor ikke hadde tålt økt trykk ved aktivering/bruk av bremsene. Sikrede på sin side mente at skaden skyldtes en utforkjøring på dugnaden. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort at skaden skyldtes utforkjøringen eller annen plutselig ytre påvirkning.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på bremseledning og hydraulikkpumpe under sikredes kaskoforsikring.

Sikrede har arbeidsmaskinforsikring som omfatter:

3.2.3. Kaskoforsikring

Gjelder skade som er nevnt i punkt 3.2.3, og annen skade på motorvognen oppstått ved sammenstøt, utforkjøring, velting, hærverk eller annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning

Sikrede meldte 30.11.22 om skade på en bremseslange med følgende forklaring:

Ved kjøring hjem fra dugnadsjobb med stor tilhenger i H begynte plutselig varsellampe å lyse. Symbol 9 side 164 og 10 side 168 i instruksjonsbok kom fram på display. Jeg befant meg da på motorvei i L og måtte kjøre en stund før jeg kunne stoppe. Traktoren ble litt etter litt svært vanskelig å styre, og jeg kjørte til et sted utenfor hovedvei der det var mulig å stoppe. Traktoren hadde gått tom for hydraulikkoljen, og jeg oppdaget at en bremseslange på hengeren var revet av slik at noe olje forsvant ut hver gang jeg bremsset. Jeg fikk etterfylt oljen og kjørte hjem uten at hengerens brems var koblet til. Da jeg et par dager senere skulle bruke traktoren igjen kom det en liten ulyd og hydraulikken sluttet å virke. Det viste seg at hydraulikkpumpen var ødelagt. Dette skjer ifølge verkstedet ikke på en traktor med så få gangtimer, og mener årsaken er at det var tomt for olje i systemet

Foretaket avsto opprinnelig sikredes krav om erstatning den 4.1.23 fordi skade på hengeren ikke var omfattet av kaskoforsikringen.

Sikrede påklaget foretakets vurdering til Kundeombudet den 27.2.23 og viste til at påkoblet tilhenger var kaskoforsikret.

Kundeombudet vurderte saken den 15.6.23 og avsto krav om erstatning under henvisning til at det ikke var tegn til at skaden skyldtes en ytre hendelse. Kundeombudet mente at bildet av skaden indikerte at slangen hadde blitt svekket over tid og derfor ikke tålte økt trykk ved aktivering/bruk av bremsene.

I forbindelse med klage til Finansklagenemnda, innhentet sikrede en vitneuttalelse:

Jeg var med på dugnad for å demontere og flytte publikumsamfi fra H til ny forestilling "B." på B, sammen med 5 andre voksne. K stilte med traktor og stor tilhenger for å transportere materiale. Da tilhengeren var fullastet skulle han kjøre forbi amfiramma inn på et jorde for å snu, og da han skulle kjøre ut igjen, sklei hengerens høyre hjulboggi ned i ei djup grøft som er minst en halv meter djup.

Vi var redde for om hengeren skulle velte, så vi stablet flate steiner foran hjulene slik at han kunne kjøre forsiktig opp på slett mark igjen.

Noen dager seinere fortalte K at han fikk problemer på hjemveien da han mistet delvis både styring og bremses fordi hydraulikkolja hadde forsvunnet gjennom en brukket bremseslange.

Jeg er helt sikker på at skaden måtte ha skjedd i grøfta.

Den 13.2.24 kom verkstedsleder hos E. med følgende uttalelse:

Det er med stor sannsynlighet at hyd. pumpe har skjært seg ifm. lekkasje på henger.

Traktor var tom for olje og disse pumpene tåler tilnærmet ingenting når de går tørre (da er det snakk om minutter)

Pumpe ble byttet inne på verkstedet her hos oss, og dette er den eneste av denne type pumpe som vi har byttet siden 2016. (da vi ikke har historie lengre tilbake en 2015)

Denne blir brukt i alle Fendt 400 og 500 serier.

Sikrede innhentet også en uttalelse fra O.D. Transport:

Hei!

Viser tit samtale med [sikrede] 26.02.24.

Han viser meg en hydraulikkslange som det er brudd i og lur på hvordan dette kan ha skjedd.

Slangen er i dårlig forfatning (gammel).

Bruddet er stort og stangen er nesten delt i to biter.

Ytre påvirkning (hukket i stein etter lignende) er trolig det som har skjedd. han sier også hengeren har vært utenfor veien.

Bremsetrykket kan også ha skadet slangen men lite sannsynlig da maks trykket til bremsene er 140-150 bar og stangen har ett stort brudd og er nesten delt i to biter.

Dette er min mening og ingen fasit. Basert på de hydraulikk slangene jeg ser daglig da vi driver og tager nye hydraulikk stanger på vårt verksted.

Sikrede krever dekning for skade på bremseslange og hydraulikkpumpe og anfører at skaden skyldes en plutselig ytre hendelse. Skadene skjedde i forbindelse med en utforkjøring hvor høyre hjulboggi skled ned i en grøft. Etter ca. 20 minutters kjøring dukket to feilmeldinger opp på displayet om at oljenivå for bremses og koblinger var for lav, og svikt i pumpe for servostyring. Bremseslangen har blitt revet av. All hydraulikkvæsken rant i den forbindelse ut ved bremsing. Verkstedet påviste hydraulikkpumpehavari som følge av tørrkjøring.

Sikrede anfører at bremseslanger av denne typen tåler et trykk på minst 240 bar. Traktorens hydraulikksystem gir ca. 170 bar, og på bremsene på en traktor er det montert reduksjonsventil som gir maxtrykk på 120–130 bar. I tillegg er bremsene progressive, som betyr at når trykket på bremsepedalen økes vil bremsevæsketrykket øke fra null til oppimot fullt trykk. Dersom bremsene brukes med maksimalt trykk, vil hjulene låse seg. Dette har sikrede aldri opplevd på bar mark siden han begynte å kjøre traktor for mer enn 50 år siden. Dette sannsynliggjør at bremseslangen ikke er overbelastet, men derimot revet av ved en plutselig ytre påvirkning.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at fremlagte bilder av bremseslangen viser at den har sprukket og lekker væske. Foretakets fagansvarlige takstmann mener at dette ikke viser noen tegn til ytre skade eller annet som tilsier at den har vært utsatt for en annen plutselig ytre påvirkning. Foretaket mener derimot at bildet viser at bremseslangen har blitt svekket over tid, og av den grunn ikke tålte økt trykk som oppstod ved aktivisering eller bruk av bremses. Foretaket kan heller ikke se at skaden har skjedd som følge av en utforkjøring. Det er ikke i tilstrekkelig grad

sannsynliggjort at følgeskaden på hydraulikkpumpen har skjedd ved annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade på bil.

Sikredes kaskoforsikring dekker skader som har oppstått ved bl.a. utforkjøring.

Sikrede har forklart at skaden må ha skjedd i forbindelse med utforkjøring hvor høyre hjulboggi på hengeren skled ut i en grøft. Sikrede oppdaget ikke slangebruddet eller oljelekkasjen øyeblikkelig, men etter en halvtimes kjøring var traktoren vanskelig å styre, og hydraulikken virket ikke. Sikrede har fremlagt en uttalelse fra vitne som sier at han er helt sikker på at skaden må ha skjedd i den grøften.

Foretakets fagansvarlige mener skaden skyldes slitasje hvor bremseslangen har blitt "morken".

Det er ikke fremlagt noen skaderapport, og nemnda har ikke teknisk kompetanse til å vurdere skadeårsak. Nemnda mener det er uheldig at foretaket ikke har fremlagt noen skaderapport, men siden det er sikrede som har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, kan en manglende skaderapport ikke være tilstrekkelig til å pålegge foretaket ansvaret. Det er sikrede som må sannsynliggjøre at det foreligger en skade som er omfattet av forsikringen. Skaden ble ifølge sikredes forklaring ikke oppdaget umiddelbart under utforkjøringen, og nemnda kan derfor ikke legge til grunn at det er mer enn 50 % sannsynlig at skaden er en følge av denne. En vitneuttalelse uten fagkyndig kompetanse er heller ikke tilstrekkelig dokumentasjon.

Slik saken er opplyst er det ikke sannsynliggjort at skaden skyldtes utforkjøring.

Sikredes forsikring omfatter også skader som skyldes en tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.

Formuleringen "ytre" må forstås som ytre i forhold til den forsikrede gjenstanden og omfatter ikke skader som skyldes egenskaper ved den forsikrede gjenstanden selv, jf. eksempelvis FinKN 2021-885 og 2020-530.

Det er som nevnt ikke fremlagt takstrapport som belyser skadeårsaken. Det er uklart for nemnda hvordan bremseslangen ble ødelagt, og det er ingen holdepunkter for at bremseslangen ble ødelagt som følge av en ytre påvirkning i forhold til tilhengeren eller traktoren.

Nemnda kan derfor ikke legge til grunn at skaden skyldes en ytre påvirkning.

Sikrede viser til at verkstedet har forklart at skaden på hydraulikkpumpen skyldes tørrkjøring. Tørrkjøring betyr at komponenten har ødelagt seg selv ved at pumpen har blitt kjørt uten væske. Dette er ikke en ytre påvirkning. Uten en alternativ uttalelse som tilsier at verkstedets forklaring er feil, må nemnda legge til grunn at skade på hydraulikkpumpen ikke skyldes en ytre påvirkning.

Slik saken er opplyst for nemnda er skaden ikke omfattet av forsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).